

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

№ _____

ПОРЯДОК

надання психіатричної допомоги у стаціонарних умовах

1. Цей порядок визначає механізм надання психіатричної допомоги у стаціонарних умовах з огляду на пріоритет прав і гідності людини, зазначених у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Законах України «Про психіатричну допомогу», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Основи законодавства України про охорону здоров'я.

Дія цього Порядку не поширюється на застосування примусових заходів медичного характеру стаціонарних видів в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги, які застосовуються відповідно до Правил застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 серпня 2017 року № 992, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2017 року за № 1408/31276.

2. Терміни що використовуються в цьому порядку застосовуються в значеннях визначених в Законах України «Про психіатричну допомогу», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Основи законодавства України про охорону здоров'я.

3. Психіатрична допомога у стаціонарних умовах надається на підставах, визначених Законом України «Про психіатричну допомогу».

Особа, яка досягла 14 років, госпіталізується до закладу з надання психіатричної допомоги у стаціонарні умови за усвідомленою письмовою згодою, наданою за формою первинної облікової документації №003-9/о «Усвідомлена згода особи на госпіталізацію до психіатричного закладу», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 вересня 2016 року № 970, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2016 року за № 1325/29455.

Особа, яка не досягла 14 років, госпіталізується до закладу з надання психіатричної допомоги у стаціонарні умови за усвідомленою письмовою згодою, наданою батьками чи іншим законним представником за формою первинної облікової документації №003-13/о «Усвідомлена згода батьків чи

іншого законного представника на госпіталізацію до психіатричного закладу особи віком до 14 років (малолітньої особи)», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 вересня 2016 року № 970, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2016 року за № 1325/29455.

Особа, яка страждає на психічний розлад, може бути госпіталізована без її усвідомленої письмової згоди або без письмової згоди її законного представника в порядку визначеному статтями 14, 17 Закону України «Про психіатричну допомогу».

4. Госпіталізація пацієнта до закладу з надання психіатричної допомоги для осіб до 14 років здійснює черговий лікар-психіатр (лікар-психіатр дитячий). Під час огляду пацієнта черговий лікар-психіатр (лікар-психіатр дитячий) досліджує психічний стан, визначає ризик самоушкодження та ризик заподіяння шкоди іншим та оцінює фізичний стан, збирає необхідні анамнестичні відомості і заносить відповідні дані до форм первинної облікової документації № 001/о «Журнал обліку прийому хворих у стаціонар та відмов у госпіталізації» та № 003/о «Медична карта стаціонарного хворого № ___», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974. При виявленні тілесних ушкоджень кримінального характеру (вогнепальних, колотих, різаних, рубаних, забитих поранень тощо), здійснюються дії відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України від 06 липня 2016 року № 612/679 «Про порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 липня 2016 року за № 1051/29181.

5. Особа, яка не досягла 14 років, та особа, яка визнана в установленому порядку недієздатною, підлягає обов'язковому огляду комісією лікарів-психіатрів дитячих або лікарів-психіатрів відповідно, в порядку визначеному статтею 15 Закону України «Про психіатричну допомогу».

6. Психіатрична допомога у стаціонарних умовах надається відповідно до стандартів у сфері охорони здоров'я.

7. Лікування осіб, які досягли 14 років, при наданні їм психіатричної допомоги у стаціонарних умовах надається після отримання форми первинної облікової документації №003-10/о «Усвідомлена згода особи на лікування у психіатричному закладі», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 вересня 2016 року № 970, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2016 року за № 1325/29455.

Лікування дітей, до 14 років, при наданні їм психіатричної допомоги у стаціонарних умовах надається після отримання письмової згоди від батьків чи іншого законного представника за формою первинної облікової документації №003-14/о «Усвідомлена згода батьків чи іншого законного представника на лікування у психіатричному закладі особи віком до 14 років (малолітньої особи)», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 вересня 2016 року № 970, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2016 року за № 1325/29455.

8. Діагноз психічного розладу та кодифікація встановленого діагнозу встановлюється і здійснюється відповідно до загальновизнаних міжнародних стандартів діагностики, згідно з чинною Міжнародною статистичною класифікацією хвороб, травм і причин смерті.

Відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я, здійснюється опис стану здоров'я і пов'язаних з ним станів, які зумовлюють функціонування, обмеження життєдіяльності та інших компонентів здоров'я.

9. Приміщення, що використовуються для психіатричної допомоги у стаціонарних умовах повинні відповідати вимогам державних будівельних норм, що визначені для такого виду закладів.

Заборонено замикати входні двері до приміщень, що використовуються для надання психіатричної допомоги у стаціонарних умовах. Вхід / вихід з них має бути вільним, з урахуванням вимог громадської безпеки в нічний час. Заборонено встановлювати ґрати на вікнах приміщень, що використовуються для надання психіатричної допомоги у стаціонарних умовах.

10. Заклад з надання психіатричної допомоги забезпечує постійний та вільний доступ пацієнтів до питної води, засобів гігієни, санітарного обладнання.

11. При наданні психіатричної допомоги в стаціонарних умовах, обладнання закладу з надання психіатричної допомоги повинно відповідати потребам пацієнтів (в тому числі дітей), а також бути доступним у різний час відповідно до внутрішнього розпорядку дня закладу з надання психіатричної допомоги.

12. Харчування пацієнтів в закладі з надання психіатричної допомоги, здійснюється відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 жовтня 2013 року № 931 «Про удосконалення організації лікувального харчування та роботи дієтологічної системи в Україні» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2013 року за № 2205/24737.

13. Заклад з надання психіатричної допомоги розробляє, затверджує, розміщує в доступній формі в місцях для відвідувачів та пацієнтів, зокрема на офіційному вебсайті закладу, правила перебування пацієнтів в закладі з надання психіатричної допомоги, які включають в себе: права та обов'язки пацієнтів і закладу; правила внутрішнього розпорядку закладу.

Розпорядок дня в закладі з надання психіатричної допомоги організовується з урахуванням особливостей роботи з різними категоріями пацієнтів, пори року, місцевих умов та інших конкретних обставин. При цьому передбачаються безперервний восьмигодинний сон пацієнтів і надання їм особистого часу не менше ніж дві години.

Спілкування пацієнтів з відвідувачами відбувається у спеціально обладнаному для цього приміщенні у визначений правилами внутрішнього розпорядку час.

14. Заклад з надання психіатричної допомоги повинен забезпечити реалізацію прав пацієнтів, передбачених статтею 25 Закону України «Про психіатричну допомогу».

15. При госпіталізації до закладу з надання психіатричної допомоги у стаціонарні умови, пацієнти та їх законні представники зобов'язані: дотримуватися лікувальних заходів та заходів соціальної і психологічної реабілітації; дотримуватись розпорядку дня в закладі, правомірних взаємовідносин з іншими пацієнтами, персоналом закладу та іншими особами; утримувати в чистоті і порядку приміщення, дбайливо ставитися до майна закладу з надання психіатричної допомоги; дотримуватися санітарно-гігієнічних норм, мати охайний вигляд; дотримуватися вимог пожежної безпеки.

Пацієнтам заборонено вживати спиртні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби.

16. Пацієнти, перебуваючи в закладі з надання психіатричної допомоги, мають право на користування мобільними телефонами та технічними засобами без функції фото-, відео фіксації та доступу до мережі Інтернет, якщо користування такими засобами не перешкоджають лікувальним заходам та заходам соціальної і психологічної реабілітації.

17. Лікуючим лікарем при наданні психіатричної допомоги дітям у стаціонарних умовах є лікар-психіатр дитячий. Лікуючим лікарем при наданні психіатричної допомоги повнолітнім особам у стаціонарних умовах є лікар-психіатр. Обов'язками лікуючого лікаря є своєчасне і кваліфіковане обстеження та лікування пацієнта. Пацієнт або його законні представники вправі вимагати заміни лікуючого лікаря. Лікуючий лікар має право відмовитися від подальшого ведення пацієнта на підставах, визначених частиною третьою статті 34 Основ законодавства України про охорону здоров'я. Лікуючий лікар обирається пацієнтом або призначається йому в установленому порядку згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 грудня 2022 року № 2334 «Про затвердження Порядку визначення лікуючого лікаря з надання спеціалізованої медичної допомоги», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2023 року за № 235/39291.

18. Виписка із закладу з надання психіатричної допомоги пацієнта, відбувається відповідно до статті 18 Закону України «Про психіатричну допомогу».

**В.о. директора Департаменту
медичних послуг**

Тетяна ОРАБІНА